

Granskning av årsredovisning 2019

Staffanstorps kommun

Projektledare: Mattias Johansson, Auktoriserad revisor och Certifierad kommunal revisor

Projektmedarbetare:

Malin Odby, Certifierad kommunal revisor

Abdullah Saleh, revisor

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	6
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi noterar att arbetsmarknadsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 4,2 mnkr och ser det som viktigt att åtgärder vidtas för att nå en budget i balans framåt.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att utfallet delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Vi vill poängtera vikten av att besluta om målvärden för respektive mål i syfte att kunna fastställa målens uppfyllelse.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande vilket grundar sig i att kommunen redovisar pensionsskulden enligt fullfonderingsmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en avsättning, vilket strider mot LKBR (Lag om kommunal bokföring och redovisning) kap 5 § 4. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningen. Avsättningen uppgår till 369 mnkr inklusive löneskatt.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivning avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-04-15 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-05-06.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Årets resultat uppgår till 78,5 mnkr (81,4 mnkr år 2018) enligt fullfonderingsmodellen. Resultatet består till stor del av markförsäljningar och orealiserade vinster från finansiella omsättningstillgångar.

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om kommunens förväntade utveckling.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven.

Upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen om privata utförare som inte ingår i den kommunala koncernen men som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Arbetsmarknadsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 4,2 mnkr.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi noterar att arbetsmarknadsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 4,2 mnkr och ser det som viktigt att åtgärder vidtas för att nå en budget i balans framåt.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställde ett måldokument för perioden 2019-2022 den 16 oktober 2019 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
En god ekonomisk hushållning med positiv balans mellan intäkter och kostnader		
Balanskravsresultatet ska uppgå till i genomsnitt 1 % av skatter och kommunalekonomisk utjämnning för åren 2019-2022	Balanskravsresultatet uppgår till 2,9 % för 2019.	Målet för 2019 är uppfyllt
Årets resultat före skatt i kommunkoncernen ska uppgå till i genomsnitt minst 1 % av verksamhetens nettokostnader	Uppgår för 2019 till 7,5 %	Målet för 2019 är uppfyllt.
Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten ska följas av samtliga kommunala nämnder och styrelsen	Samtliga nämnder med undantag för arbetsmarknadsnämnden har bedrivit verksamheten inom ramen för budgeten.	Målet för 2019 är delvis uppfyllt

De av bolagsstyrelserna fastställda budgeterna ska följas av respektive kommunala bolag	Samtliga bolag med undantag för Staffanstorps Energi AB har bedrivit verksamhet inom ramen för beslutad budget.	Målet för 2019 är delvis uppfyllt
Investeringar finansieras helt av egna medel alternativt genom en kombination av överskott och externa lån		
Bruttoinvesteringarna i kommunen ska finansieras till 100% av årets resultat och avskrivningar.	Bruttoinvesteringarna i kommunen uppgår till 224,4 %	Målet för 2019 är uppfyllt.
Bruttoinvesteringarna i kommunkoncernen ska (med undantag för investeringar i ny - och ombyggnation) finansieras till 100 % av årets resultat och avskrivningar	Bruttoinvesteringarna i kommunkoncernen uppgår till 268,9 %	Målet för 2019 är uppfyllt.

Av redovisningen framgår att fyra av sex mål uppfylls och resterande två delvis uppfylls.

Mål för verksamheten

Verksamhetsmål	Antal mål uppfyllda	Antal mål delvis uppfyllda	Antal mål ej uppfyllda	Måluppfyllelse kan inte bedömas
Frihet, trygghet och ansvarskänsla	0	3	1	2
Attraktivitet, tillväxt och rörlighet	3	1	1	2
Service och tillgänglighet	0	0	2	1

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställdes den 16 oktober 2019. Av redovisningen i årsredovisningen framgår att tre av målen är uppfyllda, fyra delvis uppfyllda och fyra inte uppfyllda. Resterande fem mål går enligt årsredovisningen inte att bedöma då det inte finns några nyckeltal tillgängliga vid tiden för fastställande av måluppfyllelsen.

Det saknas till stor del fastställda målvärden för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning vilka visar på när målen är uppfyllda eller ej.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Vi vill poängtera vikten av att besluta om målvärden för respektive mål i syfte att kunna fastställa målens uppfyllelse.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av resultaträkningen för kommunen har följande avvikelser noterats:

Kommunen redovisar pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en avsättning, vilket strider mot LKBR kap 5 § 4. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningen. Detta har en resultatpåverkan år 2019 om 6,6 mnkr.

Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av detta tog RKR fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Kommunen har valt att fortsatt tillämpa RKR 18. Enligt uppgift har kommunen 170 mnkr i skuldförd finansiering per 2019-12-31.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

Kommunen redovisar pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en avsättning, vilket strider mot LKBR kap 5 § 4. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningen. Detta innebär per 2019-12-31 en för hög avsättning (skuld) om 369 mnkr inklusive löneskatt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas som not i årsredovisningen.

Upplysning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna. Skälen till avvikelserna framgår.

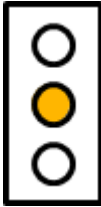
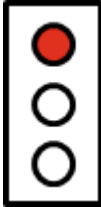
- Kommunen redovisar pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en avsättning, vilket strider mot LKBR kap 5 § 4. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningen. Avsättningen uppgår till 369 mnkr inklusive löneskatt. I årsredovisningen redovisas även resultat- och balansräkningen presenteras även i blandmodellen vilket visar hur räkenskaperna skulle sett ut om inte fullfonderingsmodellen tillämpats.
- Kommunen hyr sina lokaler av Staffanstorps Kommunfastigheter AB. Enligt RKR:s rekommendation avseende leasing R5, skall redovisning ske av förekommande leasingavtal, antingen som operationell leasing eller som finansiell. De hyresavtal som finns mellan kommunen och bolaget har klassificerats som operationell leasing trots att avtalen överstiger tre år. Detta är ett avsteg från rekommendationen och redovisas öppet i årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande vilket grundar sig i att kommunen redovisar pensionsskulden enligt fullfonderingsmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en avsättning, vilket strider mot LKBR kap 5 § 4. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningen. Avsättningen uppgår till 369 mnkr inklusive löneskatt.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Delvis uppfyllt	
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Ej uppfyllt	

2020-04-17

Uppdragsledare
Carl-Gustaf Folkesson

Projektledare
Mattias Johansson

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Staffanstorps kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från år 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.